

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

ΓΙΑ ΤΙΣ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

**ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

Αθήνα, Μάρτιος 2016

Έκδοση 1.0

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
A. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	5
Ενοποίηση εντός της ίδιας εθνικής επικράτειας.....	5
B1. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΟΥ T1	6
Λειτουργίες καρτών πληρωμών	6
Συσκευές αποδοχής καρτών πληρωμών.....	6
B2. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ T2A/T3A ΚΑΙ T2C/T3C	8
Συναλλαγές πληρωμής στις οποίες συμμετέχουν μη-NXI	8
Σύνολο συναλλαγών πληρωμής.....	8
Μεταφορές πιστώσεων.....	8
Άμεσες χρεώσεις	9
Πληρωμές με κάρτα	9
Συναλλαγές πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα.....	10
Επιταγές.....	10
Διασυνοριακές συναλλαγές	10
Ροή κεφαλαίων.....	11
B3. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ T2A/T3A ΚΑΙ T2C/T3C.....	11
Συμπληρωματικά στοιχεία για τις Μεταφορές πιστώσεων.....	11
Συμπληρωματικά στοιχεία για τις Άμεσες χρεώσεις	11
B4. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ T2B/T3B	12
Συναλλαγές πληρωμής ανά είδος τερματικού στις οποίες συμμετέχουν μη-NXI.....	12
Γ1. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ T1.....	13
Γεωγραφική ανάλυση (στο Φύλλο T1).....	13
Κάρτες με λειτουργία μετρητών	13
Κάρτες με λειτουργία πληρωμών (πλην των καρτών που διαθέτουν μόνο λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος)	13
Κάρτες με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος που έχουν φορτιστεί (πιστωθεί) τουλάχιστον μία φορά ..	13
Εικονικές κάρτες.....	13
Αυτόματα Κέντρα Πληρωμών (APS).....	14
Τερματικά POS.....	14
Γ2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ T2A/T3A ΚΑΙ T2C/T3C	14
Υπηρεσίες Πληρωμών	14

Γεωγραφική ανάλυση (στα Φύλλα T2a/T3a)	15
Διάκριση εντολών πληρωμής με μετρητά	15
Συναλλαγές εντός του ίδιου Π.Ι.	17
Αποπληρωμή κάρτας ή δόσης δανείου	17
Λοιπές υπηρεσίες πληρωμών	18
Άλλες υπηρεσίες (οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην PSD).....	18
“Ηλεκτρονικές πληρωμές στο πλαίσιο διαδικτυακών τραπεζικών συναλλαγών”	18
Μεταφορές πιστώσεων SEPA/εκτός-SEPA.....	18
Μεταφορές πιστώσεων με χρήση CD/δισκέτας	18
Άμεσες χρεώσεις	19
Επιταγές.....	19
Ηλεκτρονικό χρήμα (e-money).....	20
Ληφθείσες συναλλαγές πληρωμής στις οποίες μετέχουν μη ΝΧΙ	20
Γ3. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ T2B/T3B.....	20
Γεωγραφική ανάλυση στον Πίνακα T2b (T3b)	20
Συναλλαγές ανά είδος τερματικού	21
Αναλήψεις μετρητών από τερματικά POS	21
Ταμειακές αναλήψεις/καταθέσεις.....	22

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - ΟΡΙΣΜΟΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός του παρόντος Εγχειριδίου είναι να παρέχει όλες τις πληροφορίες και οδηγίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική και ορθή συλλογή και επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων των πληρωμών των μη Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (μη ΝΧΙ), δηλαδή όλων των θεσμικών τομέων εκτός των ΝΧΙ (ΤτΕ, Π.Ι. και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων), στα οποία περιλαμβάνονται η γενική κυβέρνηση και οι λοιποί κάτοικοι. Συνεπώς, τα στοιχεία που συλλέγονται αφορούν στις πληρωμές των πελατών των ΝΧΙ ενώ συμπεριλαμβάνονται και οι πληρωμές εκείνες όπου τα ΝΧΙ πραγματοποιούν για λογαριασμό τους στο πλαίσιο της λειτουργίας τους (π.χ. μισθοδοσίες προσωπικού, πληρωμές προμηθευτών και άλλων λειτουργικών δαπανών).

Στις 28 Νοεμβρίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) υιοθέτησε τον Κανονισμό ΕΚΤ/2013/43 (εφεξής Κανονισμός) για τις στατιστικές των πληρωμών. Ο Κανονισμός καθορίζει τα στατιστικά πρότυπα βάσει των οποίων συλλέγονται τα στοιχεία των πληρωμών στην ΕΕ και είναι δεσμευτικός για τα Μέλη της ζώνης του ευρώ. Επιπρόσθετα, στις 4 Απριλίου 2014, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ υιοθέτησε την Κατευθυντήρια Γραμμή ΕΚΤ/2014/15 (αναδιατύπωση) σχετικά με τη νομισματική και χρηματοπιστωτική στατιστική, η οποία συμπληρώνει τον Κανονισμό παρέχοντας ταυτόχρονα μια ευελιξία στη συλλογή ορισμένων πρόσθετων στοιχείων που δεν προβλέπονται στον Κανονισμό.

Το παραπάνω κανονιστικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση της μεθοδολογίας που πρέπει να εφαρμόζεται από τους παρόχους των στοιχείων και την ΤτΕ για τις Στατιστικές των Πληρωμών της ΕΚΤ ή, όπως ονομαζόταν, Blue Book.

Το εγχειρίδιο αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος αναφέρονται τα γενικά και τα ειδικά χαρακτηριστικά των δεικτών που περιλαμβάνονται στο σχετικό ερωτηματολόγιο. Στο δεύτερο μέρος, παρέχονται διευκρινήσεις (με τη μορφή ερωτήσεων – απαντήσεων) σε ουσιώδη μεθοδολογικά ζητήματα ως αποτέλεσμα μιας συντονισμένης προσπάθειας για την ορθή ερμηνεία, και προσαρμογή στα εγχώρια δεδομένα των απαιτήσεων του Κανονισμού. Στη προσπάθεια αυτή, συνέβαλε καθοριστικά και η συνεργασία μας με έμπειρα τραπεζικά στελέχη, από όλους τους σχετικούς τομείς, όπου αξιοποιήθηκε η γνώση τους πάνω σε διαδικασίες και πρακτικές που ακολουθούνται στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα.

A. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Ενοποίηση εντός της ίδιας εθνικής επικράτειας

1. Για κάθε κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ, ο πληθυσμός παροχής στοιχείων αποτελείται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και/ή από τους διαχειριστές συστημάτων πληρωμών.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών είναι ιδρύματα που έχουν συσταθεί και είναι εγκατεστημένα στην εν λόγω επικράτεια, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών των οποίων οι μητρικές εταιρίες είναι εγκατεστημένες εκτός της εν λόγω επικράτειας, και των υποκαταστημάτων ιδρυμάτων, το κεντρικό κατάστημα των οποίων βρίσκεται εκτός της εν λόγω επικράτειας.
 - α) Ως θυγατρικές νοούνται χωριστές οντότητες εταιρικής μορφής, στις οποίες άλλη οντότητα κατέχει την πλειοψηφία ή το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου.
 - β) Ως υποκαταστήματα νοούνται οντότητες μη εταιρικής μορφής, που στερούνται αυτοτελούς νομικής υπόστασης και ανήκουν εξ ολοκλήρου στη μητρική εταιρία.
3. Για στατιστικούς σκοπούς, η ενοποίηση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εντός της εθνικής επικράτειας υπόκειται στις ακόλουθες αρχές:
 - α) Όταν μία μητρική εταιρία και οι θυγατρικές της αποτελούν παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένους στην ίδια εθνική επικράτεια, η μητρική εταιρία επιτρέπεται να ενοποιεί τις στατιστικές της δηλώσεις, περιλαμβάνοντας σε αυτές τη δραστηριότητα των θυγατρικών. Αυτό ισχύει μόνον εφόσον η μητρική εταιρία και οι θυγατρικές της κατατάσσονται στο αυτό είδος παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.
 - β) Όταν ένα ίδρυμα διαθέτει υποκαταστήματα εντός της επικράτειας των λοιπών κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, η έδρα ή το κεντρικό κατάστημα που είναι εγκατεστημένα σε συγκεκριμένο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζουν τα εν λόγω υποκαταστήματα ως κατοίκους των λοιπών κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Αντιστρόφως, υποκατάστημα εγκατεστημένο σε συγκεκριμένο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζει την έδρα ή το κεντρικό κατάστημα ή άλλα υποκαταστήματα του ίδιου ιδρύματος, που είναι εγκατεστημένα στην επικράτεια των λοιπών κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, ως κατοίκους των λοιπών κρατών μελών της ζώνης του ευρώ.
 - γ) Όταν ένα ίδρυμα διαθέτει υποκαταστήματα εκτός της επικράτειας των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, η έδρα ή το κεντρικό κατάστημα που είναι εγκατεστημένα σε συγκεκριμένο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζουν τα εν λόγω υποκαταστήματα ως κατοίκους του υπόλοιπου κόσμου. Αντιστρόφως, υποκατάστημα εγκατεστημένο σε συγκεκριμένο κράτος μέλος της ζώνης του ευρώ αντιμετωπίζει την έδρα ή το κεντρικό κατάστημα ή άλλα υποκαταστήματα του ίδιου ιδρύματος, που είναι εγκατεστημένα εκτός των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ, ως κατοίκους του υπόλοιπου κόσμου.
4. Για στατιστικούς σκοπούς, δεν επιτρέπεται η ενοποίηση παρόχων υπηρεσιών πληρωμών πέραν της εθνικής επικράτειας.
5. Αν διαχειριστής συστήματος πληρωμών είναι υπεύθυνος για περισσότερα συστήματα πληρωμών στην ίδια εθνική επικράτεια, τα στατιστικά στοιχεία για κάθε σύστημα πληρωμών παρέχονται χωριστά.
6. Ιδρύματα εγκατεστημένα σε υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα αντιμετωπίζονται για στατιστικούς σκοπούς ως κάτοικοι της επικράτειας στην οποία βρίσκονται τα εν λόγω κέντρα.

B1. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΟΥ T1

Λειτουργίες καρτών πληρωμών

1. Αν μια «κάρτα με λειτουργία πληρωμών (πλην των καρτών που διαθέτουν μόνο λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος)» προσφέρει διάφορες λειτουργίες, **υπολογίζεται σε κάθε οικεία υποκατηγορία**. Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός των καρτών με λειτουργία πληρωμών μπορεί να είναι μικρότερος από το άθροισμα των υποκατηγοριών. Προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλές μετρήσεις, οι υποκατηγορίες δεν πρέπει να αθροίζονται.
2. Μια «κάρτα με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος» μπορεί να είναι είτε «κάρτα στην οποία μπορεί να αποθηκευθεί απευθείας ηλεκτρονικό χρήμα» είτε «κάρτα που επιτρέπει την πρόσβαση σε ηλεκτρονικό χρήμα αποθηκευμένο σε λογαριασμούς ηλεκτρονικού χρήματος». Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός καρτών με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος ισούται με το άθροισμα των δύο υποκατηγοριών.
3. Ο συνολικός αριθμός καρτών που εκδίδουν πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών κάτοικοι εσωτερικού αναφέρεται χωριστά ως «συνολικός αριθμός καρτών (ανεξαρτήτως του αριθμού λειτουργιών στην κάρτα)». Ο δείκτης αυτός δεν ισούται αναγκαστικά με το άθροισμα των «καρτών με λειτουργία μετρητών», των «καρτών με λειτουργία πληρωμών» και των «καρτών με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος», διότι οι κατηγορίες αυτές μπορεί να μην είναι αλληλοαποκλειόμενες.
4. Ο δείκτης «κάρτες με συνδυασμένη λειτουργία χρέωσης, μετρητών και ηλεκτρονικού χρήματος» αναφέρεται σε κάρτα που εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και διαθέτει συνδυασμένη λειτουργία μετρητών, χρέωσης και ηλεκτρονικού χρήματος. Επιπλέον, αναφέρεται σε καθεμία από τις υποκατηγορίες:
 - α) «κάρτες με λειτουργία μετρητών»
 - β) «κάρτες με λειτουργία χρέωσης»
 - γ) «κάρτες με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος»
5. Αν μια κάρτα με συνδυασμένη λειτουργία προσφέρει και επιπρόσθετες λειτουργίες, αναγγέλλεται και στην οικεία υποκατηγορία.
6. Οι κάρτες προσμετρώνται στον φορέα έκδοσής τους, ανεξαρτήτως της κατοικίας του κατόχου της κάρτας ή του τύπου του λογαριασμού με τον οποίο συνδέεται η κάρτα.
7. Κάθε χώρα υποβάλλει τον αριθμό των καρτών που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για κάρτα συνεργασίας (co-branded card) ή όχι.
8. Περιλαμβάνονται οι κάρτες σε κυκλοφορία, ανεξαρτήτως του τύπου έκδοσης ή του τύπου χρησιμοποίησής τους.
9. Περιλαμβάνονται οι κάρτες που εκδίδονται από συστήματα κάρτας, δηλ. από τριμερή ή τετραμερή συστήματα.
10. Δεν περιλαμβάνονται κάρτες που έχουν λήξει ή έχουν αποσυρθεί.
11. Δεν περιλαμβάνονται κάρτες που εκδίδονται από εμπόρους, δηλ. οι κάρτες επιχειρήσεων λιανικής (retail cards), εκτός αν έχουν εκδοθεί σε συνεργασία με πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, δηλ. είναι κάρτες συνεργασίας (co-branded).

Συσκευές αποδοχής καρτών πληρωμών

12. Αναγγέλλονται όλα τα τερματικά που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού, συμπεριλαμβανομένων όλων των τερματικών που είναι εγκατεστημένα στη χώρα παροχής στοιχείων και των τερματικών που είναι εγκατεστημένα εκτός της χώρας παροχής στοιχείων.
13. Η οντότητα που παρέχει τερματικά είναι ο αποδέκτης, ανεξαρτήτως του ποιος είναι ο κύριος του τερματικού. Κατά συνέπεια, υπολογίζονται μόνο τα τερματικά που παρέχονται από τον αποδέκτη.

14. Τερματικά που παρέχονται από υποκαταστήματα και/ή θυγατρικές του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένα στο εξωτερικό δεν υποβάλλονται από τη μητρική οντότητα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, αλλά από τα ίδια τα υποκαταστήματα και/ή θυγατρικές.
15. Κάθε τερματικό υπολογίζεται μεμονωμένα, ακόμα και αν σε μια εμπορική εγκατάσταση υπάρχουν περισσότερα τερματικά του ίδιου τύπου.
16. Αν ένα ATM προσφέρει περισσότερες από μία λειτουργίες υπολογίζεται σε κάθε οικεία υποκατηγορία. Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός ATM μπορεί να είναι μικρότερος από το άθροισμα των υποκατηγοριών. Προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλές μετρήσεις, οι υποκατηγορίες δεν πρέπει να αθροίζονται.
17. Τα τερματικά POS χωρίζονται σε δύο υποκατηγορίες: «τερματικά EFTPOS» και «τερματικά καρτών ηλεκτρονικού χρήματος». Οι υποκατηγορίες δεν πρέπει να αθροίζονται, διότι δεν είναι αλληλοαποκλειόμενες και το άθροισμά τους δεν ισούται με το σύνολο.
18. Αν ένα τερματικό καρτών ηλεκτρονικού χρήματος προσφέρει περισσότερες από μία λειτουργίες, υπολογίζεται σε κάθε οικεία υποκατηγορία. Κατά συνέπεια, ο συνολικός αριθμός τερματικών καρτών ηλεκτρονικού χρήματος μπορεί να είναι μικρότερος από το άθροισμα των υποκατηγοριών. Προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλές μετρήσεις, οι υποκατηγορίες δεν πρέπει να αθροίζονται.

B2. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ T2A/T3A ΚΑΙ T2C/T3C

Συναλλαγές πληρωμής στις οποίες συμμετέχουν μη-NXI

1. Οι συναλλαγές πληρωμής δρομολογούνται από μη-NXI σε οποιονδήποτε αντισυμβαλλόμενο ή από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, αν ο αντισυμβαλλόμενος είναι μη-NXI. Περιλαμβάνουν:
 - α) συναλλαγές πληρωμής μεταξύ δύο λογαριασμών που τηρούνται σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, οι οποίες εκτελούνται με χρησιμοποίηση ενδιάμεσου, δηλ. πληρωμές που αποστέλλονται σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ή σε άλλο σύστημα πληρωμών και
 - β) συναλλαγές πληρωμής μεταξύ δύο λογαριασμών που τηρούνται στον ίδιο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, π.χ. συναλλαγές «on-us» με διακανονισμό της συναλλαγής είτε στους λογαριασμούς του ίδιου του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών είτε με χρησιμοποίηση ενδιάμεσου, δηλ. άλλου παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή συστήματος πληρωμών.
2. Οι συναλλαγές πληρωμής που δρομολογούνται από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κάτοικο εσωτερικού και εκτελούνται με ειδική εντολή συναλλαγής, δηλ. με χρησιμοποίηση μέσου πληρωμών, περιλαμβάνονται στις «συναλλαγές ανά είδος υπηρεσίας πληρωμών».
3. Οι μεταφορές κεφαλαίων μεταξύ λογαριασμών στο ίδιο όνομα, καθώς και μεταξύ διαφορετικού είδους λογαριασμών, περιλαμβάνονται στη χρησιμοποιούμενη υπηρεσία πληρωμών. Οι μεταφορές μεταξύ διαφορετικού είδους λογαριασμών περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, μεταφορές από μεταβιβάσιμη κατάθεση σε λογαριασμό στον οποίο τηρείται μη μεταβιβάσιμη κατάθεση.
4. Σε περίπτωση ομαδικών συναλλαγών πληρωμής, υπολογίζεται κάθε επιμέρους συναλλαγή πληρωμής.
5. Περιλαμβάνονται συναλλαγές πληρωμής σε ξένο νόμισμα. Τα στοιχεία μετατρέπονται σε ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία αναφοράς της ΕΚΤ ή με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν για τις οικείες συναλλαγές.
6. Δεν περιλαμβάνονται συναλλαγές πληρωμής που δρομολογούνται από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κάτοικο εσωτερικού και εκτελούνται χωρίς ειδική εντολή συναλλαγής, δηλ. χωρίς τη χρησιμοποίηση υπηρεσίας πληρωμών, με απλή λογιστική εγγραφή στον λογαριασμό μη-NXI. Αν δεν είναι δυνατή η διάκριση, οι εν λόγω συναλλαγές περιλαμβάνονται στις «συναλλαγές ανά είδος υπηρεσίας πληρωμών».

Σύνολο συναλλαγών πληρωμής

7. Ο δείκτης «σύνολο συναλλαγών πληρωμής στις οποίες συμμετέχουν μη-NXI» είναι το άθροισμα των έξι αλληλοαποκλειόμενων υποκατηγοριών: «μεταφορές πιστώσεων», «άμεσες χρεώσεις», «πληρωμές με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού (πλην των καρτών που διαθέτουν μόνο λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος)», «συναλλαγές πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα», «επιταγές» και «λοιπές υπηρεσίες πληρωμών».

Μεταφορές πιστώσεων

8. Κάθε συναλλαγή κατατάσσεται σε μία μόνον υποκατηγορία, δηλ. είτε στις συναλλαγές «που δρομολογούνται σε έντυπη μορφή» είτε στις συναλλαγές «που δρομολογούνται ηλεκτρονικά». Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των μεταφορών πιστώσεων ισούται προς το άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των μεταφορών πιστώσεων.
9. Οι μεταφορές πιστώσεων που αναφέρονται ως συναλλαγές «που δρομολογούνται ηλεκτρονικά» διακρίνονται περαιτέρω σε μεταφορές «που δρομολογούνται με αρχείο/δέσμη» και μεταφορές «που δρομολογούνται ως μεμονωμένη πληρωμή». Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των μεταφορών πιστώσεων που δρομολογούνται ηλεκτρονικά ισούται προς το

άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των μεταφορών πιστώσεων που δρομολογούνται ηλεκτρονικά.

10. Περιλαμβάνονται οι μεταφορές πιστώσεων που πραγματοποιούνται μέσω ATM με λειτουργία μεταφοράς πιστώσεων.
11. Στις μεταφορές πιστώσεων περιλαμβάνονται επίσης οι συναλλαγές με χρήση μετρητών από τη μία ή και τις δύο πλευρές και οι συναλλαγές μέσω υπηρεσίας πληρωμών μεταφοράς πιστώσεων.
12. Περιλαμβάνονται επίσης οι μεταφορές πιστώσεων για την εξόφληση χρεωστικών υπολοίπων προερχόμενων από συναλλαγές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία πίστωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης.
13. Στις μεταφορές πιστώσεων περιλαμβάνονται όλες οι μεταφορές πιστώσεων στο πλαίσιο του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA), καθώς και οι συναλλαγές εκτός SEPA. Οι συναλλαγές εκτός SEPA αναφέρονται επίσης στην υποκατηγορία «εκτός SEPA».
14. Στις υποκατηγορίες μεταφορών «που δρομολογούνται με αρχείο/δέσμη» και μεταφορών «που δρομολογούνται ως μεμονωμένη πληρωμή» περιλαμβάνονται όλες οι συναλλαγές SEPA και εκτός SEPA.
15. Στις «αποσταλείσες εγχώριες συναλλαγές», «αποσταλείσες διασυνοριακές συναλλαγές» και «ληφθείσες διασυνοριακές συναλλαγές» περιλαμβάνονται τόσο οι συναλλαγές SEPA όσο και εκτός SEPA.
16. Δεν περιλαμβάνονται στις μεταφορές πιστώσεων οι πληρωμές μετρητών σε λογαριασμό με χρήση τραπεζικού εντύπου.

Άμεσες χρεώσεις

17. Περιλαμβάνονται τόσο οι εφάπαξ όσο και οι επαναλαμβανόμενες άμεσες χρεώσεις. Στην περίπτωση επαναλαμβανόμενων άμεσων χρεώσεων, κάθε μεμονωμένη πληρωμή υπολογίζεται ως μία συναλλαγή.
18. Περιλαμβάνονται οι άμεσες χρεώσεις για την εξόφληση χρεωστικών υπολοίπων προερχόμενων από συναλλαγές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία πίστωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης, διότι αποτελούν χωριστές πληρωμές από τον κάτοχο προς τον εκδότη της κάρτας.
19. Οι άμεσες χρεώσεις διακρίνονται περαιτέρω σε χρεώσεις «που δρομολογούνται με αρχείο/δέσμη» και χρεώσεις «που δρομολογούνται ως μεμονωμένη πληρωμή». Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των άμεσων χρεώσεων ισούται προς το άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των άμεσων χρεώσεων.
20. Στις άμεσες χρεώσεις περιλαμβάνονται όλες οι άμεσες χρεώσεις SEPA
21. Στις υποκατηγορίες άμεσων χρεώσεων «που δρομολογούνται με αρχείο/δέσμη» και άμεσων χρεώσεων «που δρομολογούνται ως μεμονωμένη πληρωμή» περιλαμβάνονται όλες οι συναλλαγές SEPA και εκτός SEPA.
22. Στις «αποσταλείσες εγχώριες συναλλαγές», «αποσταλείσες διασυνοριακές συναλλαγές» και «ληφθείσες διασυνοριακές συναλλαγές» περιλαμβάνονται τόσο οι συναλλαγές SEPA όσο και εκτός SEPA.
23. Δεν περιλαμβάνονται στις άμεσες χρεώσεις οι πληρωμές μετρητών από λογαριασμό με χρήση τραπεζικού εντύπου.

Πληρωμές με κάρτα

24. Υποβάλλονται οι συναλλαγές πληρωμής με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού, ανεξαρτήτως του τύπου εγκατάστασης της επωνυμίας με χρήση της οποίας πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή πληρωμής.

25. Στις συναλλαγές που υποβάλλει η υπηρεσία πληρωμών περιλαμβάνονται στοιχεία για τις συναλλαγές με κάρτες σε εικονικά σημεία πώλησης, π.χ. μέσω Διαδικτύου ή τηλεφώνου.
26. Οι συναλλαγές πληρωμής πραγματοποιούνται με χρήση καρτών που διαθέτουν λειτουργία χρέωσης, πίστωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης μέσω τερματικού ή άλλων διόδων. Αναφέρεται η ακόλουθη ανάλυση συναλλαγών πληρωμής με κάρτα:
 - α) «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία χρέωσης»
 - β) «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία μεταγενέστερης χρέωσης»
 - γ) «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία πίστωσης»
 - δ) «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία χρέωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης»
 - ε) «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία πίστωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης»
27. Οι υποκατηγορίες «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία χρέωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης» και «πληρωμές με κάρτες που διαθέτουν λειτουργία πίστωσης ή μεταγενέστερης χρέωσης» αναφέρονται μόνον αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί η συγκεκριμένη λειτουργία της κάρτας.
28. Κάθε συναλλαγή αναφέρεται σε μία μόνο υποκατηγορία. Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των πληρωμών με κάρτα ισούται προς το άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των πληρωμών με κάρτα.
29. Οι συναλλαγές πληρωμής με κάρτα διακρίνονται επίσης στις υποκατηγορίες συναλλαγών «που υποβάλλονται σε EFTPOS με υλική υπόσταση» και συναλλαγών «που υποβάλλονται εξ αποστάσεως». Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των πληρωμών με κάρτα ισούται προς το άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των πληρωμών με κάρτα.
30. Πληρωμές με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού και διαθέτουν μόνο λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος δεν περιλαμβάνονται.

Συναλλαγές πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα

31. Κάθε συναλλαγή κατατάσσεται σε μία μόνο υποκατηγορία, δηλ. «με κάρτες στις οποίες μπορεί να αποθηκευθεί απευθείας ηλεκτρονικό χρήμα» ή «με λογαριασμούς ηλεκτρονικού χρήματος». Επειδή οι υποκατηγορίες είναι αλληλοαποκλειόμενες, ο συνολικός αριθμός των συναλλαγών πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα ισούται προς το άθροισμα των υποκατηγοριών. Η ίδια αρχή ισχύει και για τη συνολική αξία των συναλλαγών πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα.
32. Οι συναλλαγές της υποκατηγορίας «με λογαριασμούς ηλεκτρονικού χρήματος» διακρίνονται περαιτέρω προκειμένου να δοθούν πληροφορίες για τις συναλλαγές «με λογαριασμούς στους οποίους η πρόσβαση είναι δυνατή με κάρτα».

Επιταγές

33. Περιλαμβάνονται οι αναλήψεις μετρητών με επιταγές.
34. Δεν περιλαμβάνονται αναλήψεις μετρητών με χρήση τραπεζικών εντύπων.
35. Δεν περιλαμβάνονται επιταγές που εκδίδονται, αλλά δεν υποβάλλονται για συμψηφισμό.

Διασυνοριακές συναλλαγές

36. Όσον αφορά τις αποσταλείσες συναλλαγές, προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλές μετρήσεις, οι διασυνοριακές συναλλαγές υπολογίζονται στη χώρα από την οποία προέρχεται η συναλλαγή.

37. Όσον αφορά τις ληφθείσες συναλλαγές, προκειμένου να αποφευχθούν οι διπλές μετρήσεις, οι διασυνοριακές συναλλαγές υπολογίζονται στη χώρα στην οποία αποστέλλεται η συναλλαγή.
38. Η διαφορά μεταξύ «αποσταλείσων διασυνοριακών συναλλαγών» και «ληφθείσων διασυνοριακών συναλλαγών» υποδηλώνει την καθαρή εισροή ή εκροή συναλλαγών προς ή από τη χώρα παροχής στοιχείων.

Ροή κεφαλαίων

39. Η κατεύθυνση της ροής κεφαλαίων εξαρτάται από την υπηρεσία πληρωμών και τη δίοδο δρομολόγησης που χρησιμοποιούνται:
- α) στην περίπτωση μεταφορών πιστώσεων, πληρωμών με ηλεκτρονικό χρήμα και συναφών συναλλαγών, οι οποίες πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του πληρωτή, ο αποστέλλων συμμετέχων αποστέλλει και τα κεφάλαια, ενώ ο λαμβάνων συμμετέχων λαμβάνει και τα κεφάλαια
 - β) στην περίπτωση άμεσων χρεώσεων, επιταγών, πληρωμών με ηλεκτρονικό χρήμα και συναφών συναλλαγών, οι οποίες πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του δικαιούχου πληρωμής, ο αποστέλλων συμμετέχων λαμβάνει τα κεφάλαια, ενώ ο λαμβάνων συμμετέχων αποστέλλει τα κεφάλαια
 - γ) στην περίπτωση πληρωμών με κάρτα, μολονότι η συναλλαγή πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του δικαιούχου πληρωμής, η συναλλαγή αντιμετωπίζεται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως συναλλαγή που πραγματοποιείται με πρωτοβουλία του πληρωτή.

B3. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΛΩΝ T2A/T3A ΚΑΙ T2C/T3C

Συμπληρωματικά στοιχεία για τις Μεταφορές πιστώσεων

1. **Πάγιες εντολές μεταφοράς πιστώσεων:**
η εντολή δίνεται άπαξ από τον πληρωτή και είναι επαναλαμβανόμενη ενώ το ποσό είναι σταθερό (π.χ. πληρωμή ενοικίου)
2. **On-us εντολές:**
Εντολές μεταφοράς πιστώσεων μεταξύ λογαριασμών που τηρούνται εντός του ίδιου ΠΥΠ (περιλαμβάνονται και οι on-us εντολές που δρομολογούνται μέσω της ΔΙΑΣ).
3. **On-us SCT (ως υποσύνολο των On-us εντολών):**
Περιλαμβάνονται οι εντολές μεταξύ λογαριασμών πληρωμών που τηρούνται ενός του ίδιου ΠΥΠ (IBAN to IBAN). Δεν περιλαμβάνονται π.χ. οι εξοφλήσεις καρτών και οι μεταφορές υπολοίπων δανείων.

Συμπληρωματικά στοιχεία για τις Άμεσες χρεώσεις

4. **On-us εντολές :**
Εντολές άμεσης χρέωσης μεταξύ λογαριασμών που τηρούνται εντός του ίδιου ΠΥΠ (περιλαμβάνονται και οι on-us εντολές που δρομολογούνται μέσω της ΔΙΑΣ).
5. **On-us SDD (ως υποσύνολο των On-us εντολών):**
Περιλαμβάνονται οι εντολές μεταξύ λογαριασμών πληρωμών που τηρούνται ενός του ίδιου ΠΥΠ (IBAN to IBAN). Δεν περιλαμβάνονται π.χ. οι εξοφλήσεις καρτών και οι αποπληρωμές δανείων.

B4. ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ T2B/T3B

Συναλλαγές πληρωμής ανά είδος τερματικού στις οποίες συμμετέχουν μη-NXI

1. Όλοι οι δείκτες του παρόντος πίνακα αναφέρονται σε συναλλαγές πληρωμής με ή χωρίς χρήση μετρητών μέσω τερματικού με υλική υπόσταση (όχι εικονικού).
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών κάτοικοι εσωτερικού παρέχουν πληροφορίες για όλες τις συναλλαγές πληρωμής μέσω των τερματικών που παρέχουν (δηλ. αποδέχονται) οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών κάτοικοι εσωτερικού παρέχουν πληροφορίες για όλες τις συναλλαγές πληρωμής με κάρτες που εκδίδουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μέσω τερματικών που παρέχουν πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών κάτοικοι εξωτερικού.
4. Συναλλαγές πληρωμών μέσω τερματικών που παρέχουν υποκαταστήματα ή θυγατρικές του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών στο εξωτερικό δεν υποβάλλονται από τον μητρικό φορέα πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.
5. Οι συναλλαγές ανά είδος τερματικού αναλύονται σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες με βάση τον τόπο κατοικίας του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. Οι κατηγορίες των σημείων (α) και (β) κατωτέρω προσμετρώνται στον αποδέκτη, ενώ η κατηγορία του σημείου (γ) κατωτέρω προσμετρείται στον εκδότη:
 - α) συναλλαγές πληρωμής σε τερματικά που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού
 - β) συναλλαγές πληρωμής σε τερματικά που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εξωτερικού
 - γ) συναλλαγές πληρωμής σε τερματικά που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εξωτερικού με κάρτες που εκδίδονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού.
6. Οι υποκατηγορίες καθемίας από τις κατηγορίες α), β) και γ) του σημείου 5 δεν πρέπει να αθροίζονται.
7. Στον πίνακα αυτόν, η γεωγραφική ανάλυση βασίζεται στον τόπο εγκατάστασης του τερματικού.

Γ1. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΦΥΛΛΟ T1

Γεωγραφική ανάλυση (στο Φύλλο T1)

Ερώτηση: Σε τι αφορά η γεωγραφική ανάλυση που ζητείται στα ερωτήματα σχετικά με τον αριθμό των τερματικών;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον κανόνα του «ενιαίου διαβατηρίου», οι ΠΥΠ έχουν τη δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας τερματικών σε άλλες χώρες της ΕΕ, χωρίς να έχουν φυσική παρουσία (μέσω θυγατρικής ή υποκαταστήματος) σε αυτές. Η γεωγραφική ανάλυση αφορά στην καταγραφή των παραπάνω τερματικών βάσει της τοποθεσίας (χώρας) εγκατάστασης τους. Επισημαίνεται ότι τερματικά που παρέχονται από υποκαταστήματα ή θυγατρικές του ΠΥΠ, που έχουν εγκατασταθεί στο εξωτερικό, αναφέρονται στην οικεία κεντρική τράπεζα από την οποία εποπτεύονται

Κάρτες με λειτουργία μετρητών

Ερώτηση: Ποιες κάρτες συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο 1.1 του ερωτηματολογίου;

Απάντηση: Περιλαμβάνονται **ΟΛΕΣ** οι κάρτες που δίνουν τη δυνατότητα ανάληψης μετρητών από τερματικό με χρέωση λογαριασμού πληρωμών ή χρήση πιστωτικού ορίου (περιλαμβάνονται και οι κάρτες με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος που παρέχουν την ως άνω δυνατότητα).

Κάρτες με λειτουργία πληρωμών (πλην των καρτών που διαθέτουν μόνο λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος)

Ερώτηση: Ποιες κάρτες συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο 1.2 του ερωτηματολογίου και τα σχετικά υποερωτήματα;

Απάντηση: Περιλαμβάνονται **ΟΛΕΣ** οι κάρτες που δίνουν τη δυνατότητα πληρωμών. Η κατηγοριοποίηση των καρτών ανά λειτουργία θα πρέπει να γίνεται βάσει του σχετικού ορισμού και όχι βάσει της δήλωσης τους στο Σύστημα Κάρτας. Για παράδειγμα, το βασικό χαρακτηριστικό που διακρίνει την κάρτα με λειτουργία μεταγενέστερης χρέωσης από την κάρτα με λειτουργία πίστωσης ή χρέωσης είναι η συμβατική συμφωνία δυνάμει της οποίας χορηγείται πιστωτικό όριο, αλλά με υποχρέωση ολικής εξόφλησης του χρέους που γεννάται εντός προκαθορισμένης προθεσμίας.

Κάρτες με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος που έχουν φορτιστεί (πιστωθεί) τουλάχιστον μία φορά

Ερώτηση: Αφορά κάρτες που φορτίστηκαν τουλάχιστον μια φορά στο παρελθόν ή τουλάχιστον μια φορά εντός του έτους αναφοράς;

Απάντηση: Αφορά κάρτες που φορτίστηκαν τουλάχιστον μια φορά στο παρελθόν και που είναι σε ισχύ στο τέλος του έτους αναφοράς.

Εικονικές κάρτες

Ερώτηση: Οι εικονικές κάρτες (virtual cards) συμπεριλαμβάνονται στις κάρτες με λειτουργία ηλεκτρονικού χρήματος;

Απάντηση: Όχι, δεν συμπεριλαμβάνονται. Ωστόσο, οι συναλλαγές με εικονικές κάρτες συμπεριλαμβάνονται στον Πίνακα T2a/T3a στο ερώτημα «Πληρωμή με ηλεκτρονικό χρήμα που εκδίδεται από παρόχους

υπηρεσιών πληρωμών κατοίκους εσωτερικού» και ειδικότερα στο υποερώτημα «Με λογαριασμούς ηλεκτρονικού χρήματος», δεν περιλαμβάνονται όμως στο υποερώτημα «Με λογαριασμούς στους οποίους η πρόσβαση επιτρέπεται με κάρτα».

Αυτόματα Κέντρα Πληρωμών (APS)

Ερώτηση: Τα τερματικά αυτά συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία των ATM σύμφωνα με τον ορισμό;

Απάντηση: Ο ορισμός για τα ATM (αυτόματη ταμειολογιστική μηχανή) αναφέρει: «Ηλεκτρομηχανική συσκευή που επιτρέπει στους εξουσιοδοτημένους χρήστες, συνήθως με τη χρήση μηχανικά αναγνώσιμων καρτών με υλική υπόσταση, να πραγματοποιούν αναλήψεις μετρητών από τους λογαριασμούς τους και/ή να έχουν πρόσβαση σε άλλες υπηρεσίες, για παράδειγμα υπηρεσίες ερώτησης υπολοίπου, μεταφοράς κεφαλαίων ή κατάθεσης χρημάτων». Συνεπώς, σύμφωνα με τα παραπάνω τα τερματικά APS ανήκουν στην κατηγορία των τερματικών ATM. Ωστόσο, για λόγους συνέχειας, ο αριθμός των τερματικών APS **δεν θα πρέπει να αναφέρεται στο πεδίο του ερωτήματος 1.15 παρά μόνο στο πεδίο του ερωτήματος 1.19** (Συμπληρωματικά στοιχεία).

Τερματικά POS

Ερώτηση: Στο Μέρος 2.2 του Κανονισμού ορίζονται τα ειδικά χαρακτηριστικά για τις συσκευές αποδοχής καρτών πληρωμών. Στο σημείο 2 αναφέρεται ότι: «*Η οντότητα που παρέχει τερματικά είναι ο αποδέκτης, ανεξαρτήτως του ποιος είναι ο κύριος του τερματικού. Κατά συνέπεια, υπολογίζονται μόνο τα τερματικά που παρέχονται από τον αποδέκτη*». Με την εφαρμογή του παραπάνω κανόνα όμως, δεν θα υπάρχουν διπλές μετρήσεις των τερματικών POS;

Απάντηση: Ναι, η καταγραφή των τερματικών βάσει του Acquiring μπορεί να οδηγήσει σε διπλές μετρήσεις διότι, κάθε μη ιδιόκτητο τερματικό μπορεί να έχει (και έχει) περισσότερους από έναν αποδέκτη (Acquirer). Ο συνολικός αριθμός των τερματικών θα έπρεπε να προκύπτει από την άθροιση των ιδιόκτητων τερματικών των ΠΥΠ και των τερματικών που παρέχουν συνεργαζόμενες ιδιωτικές εταιρίες με τους ΠΥΠ. Για τα στοιχεία έτους 2015, οι ΠΥΠ θα αναφέρουν τα τερματικά σύμφωνα με τον Κανονισμό, ωστόσο, είναι πιθανό να ζητηθούν πρόσθετες ad hoc διευκρινήσεις.

Γ2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ Τ2Α/Τ3Α ΚΑΙ Τ2C/Τ3C

Υπηρεσίες Πληρωμών

Ερώτηση: Ποιος είναι ο λόγος της λεκτικής αλλαγής στη νέα μεθοδολογία, από «Μέσα Πληρωμών» σε «Υπηρεσίες Πληρωμών»;

Απάντηση: Ο λόγος είναι, η ευθυγράμμιση του νέου Κανονισμού ΕΚΤ/2013/43 για τις στατιστικές πληρωμών με την Οδηγία 2007/64/ΕΚ για τις υπηρεσίες πληρωμών (PSD), σύμφωνα με την οποία ως μέσο πληρωμών νοείται «κάθε εξατομικευμένος μηχανισμός ή/και σειρά διαδικασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και τα οποία χρησιμοποιεί ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προκειμένου να κινήσει εντολή πληρωμής» ενώ ως υπηρεσία πληρωμών νοείται κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρεται στο παράρτημα της Οδηγίας (μεταφορά πίστωσης, άμεση χρέωση, πληρωμή με κάρτα κ.τ.λ.).

Γεωγραφική ανάλυση (στα Φύλλα T2a/T3a)

Ερώτηση: Σε τι αφορά η γεωγραφική ανάλυση που ζητείται σε βασικά ερωτήματα στα Φύλλα T2a/T3a; Με ποιά κριτήρια γίνεται η ανάλυση αυτή;

Απάντηση: Αφορά στην τοποθεσία (χώρα) όπου έχει έδρα ο ΠΥΠ που αποδέχεται τη συναλλαγή για λογαριασμό του πελάτη του. Αν ο αποδέκτης της συναλλαγής είναι εγχώριος ΠΥΠ τότε αυτή καταγράφεται στο πεδίο x.x.GR (π.χ. για μεταφορά πίστωσης στο πεδίο 2.1.GR) ενώ αν ο αποδέκτης της συναλλαγής είναι μη εγχώριος ΠΥΠ, η συναλλαγή καταγράφεται σε κάποιο από τα υπόλοιπα 28 πεδία (x.x.AT – x.x.D9) ανάλογα με τη χώρα που έχει την έδρα του. Η έδρα του ΠΥΠ αποδέκτη της συναλλαγής μπορεί να προκύψει από τα παρακάτω:

6. Μεταφορά πίστωσης: από τον κωδικό χώρας στον IBAN του δικαιούχου της πληρωμής (ή εναλλακτικά από το BIC8 που αναφέρεται στο πεδίο 57 των πελατειακών μηνυμάτων swift)
7. Άμεση χρέωση: από τον κωδικό χώρας στον IBAN του πληρωτή
8. Πληρωμή με κάρτα: από τα στοιχεία του αποδέκτη του τερματικού (POS, virtual POs) (σ.σ. η έδρα του αποδέκτη του τερματικού δεν ταυτίζεται απαραίτητα με τον τόπο εγκατάστασης του τερματικού (εμπόρου))
9. Επιταγή: από τα στοιχεία της πληρώτριας τράπεζας

Σημείωση: Οι Στατιστικές των Πληρωμών καταγράφουν πρωτίστως τις «ροές» των συναλλαγών πληρωμών ανά υπηρεσία πληρωμών (αποσταλείσες εγχώριες και διασυνοριακές συναλλαγές, ληφθείσες διασυνοριακές συναλλαγές) και δευτερευόντως τις πραγματικές ροές των κεφαλαίων. Ειδικότερα, η διαφορά που προκύπτει από τις αποσταλείσες και τις ληφθείσες διασυνοριακές συναλλαγές, δεν αντανακλά με προφανή τρόπο μια συνολική εισροή ή εκροή κεφαλαίων διότι, για παράδειγμα, πλεόνασμα στις αποσταλείσες διασυνοριακές συναλλαγές ισοδυναμεί με εκροή κεφαλαίων από τις μεταφορές πίστωσης και τις πληρωμές με κάρτες και εισροή κεφαλαίων αντίστοιχα από τις άμεσες χρεώσεις και τις επιταγές. Επιπρόσθετα, οι ροές κεφαλαίων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα των «ροών» των συναλλαγών αφορούν σε χρήμα εμπορικής και όχι κεντρικής τράπεζας, και συνεπώς δεν είναι συγκρίσιμες με τις ροές κεφαλαίων εντός του ευρωσυστήματος (ροές στο TARGET2).

Διάκριση εντολών πληρωμής με μετρητά

Ερώτηση: Οι εντολές πληρωμής με μετρητά κατατάσσονται στις μεταφορές κεφαλαίων ή στα εμβάσματα;

Απάντηση: Η παρακάτω διευκρίνιση αφορά σε πληρωμές όπου ο πληρωτής χρησιμοποιεί μετρητά με σκοπό τη θέση των κεφαλαίων αυτών στη διάθεση του δικαιούχου (φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οργανισμός ή Δημόσιο), συνήθως στο πλαίσιο της εξόφλησης οφειλών.

Σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία για τις Στατιστικές των Πληρωμών, οι ΠΥΠ αναφέρουν τον συνολικό αριθμό και τη συνολική αξία των εμβασμάτων που πραγματοποιήθηκαν μέσω αυτών, ως πληροφοριακό στοιχείο, στην ενότητα που αφορά στις εντολές πληρωμής των μη NXI. Στο εξής, η αναφορά στις υπηρεσίες εμβασμάτων (money remittance), για στατιστικούς σκοπούς αλλά και γενικότερα, παραπέμπει στο ορισμό που δίνεται στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2007/64/EK (PSD) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με τον ν. 3862/2010:

«*υπηρεσία εμβασμάτων*: υπηρεσία πληρωμών κατά την οποία λαμβάνεται χρηματικό ποσό από πληρωτή, **χωρίς να δημιουργείται λογαριασμός πληρωμών στο όνομα του πληρωτή ή του δικαιούχου**, με μοναδικό σκοπό τη μεταφορά αντίστοιχου ποσού σε δικαιούχο ή σε άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που ενεργεί

για λογαριασμό του δικαιούχου, ή/και κατά την οποία αυτά τα χρηματικά ποσά λαμβάνονται για λογαριασμό του δικαιούχου και τίθενται στη διάθεσή του.»

Από τον παραπάνω ορισμό εξάγεται το συμπέρασμα ότι για να χαρακτηριστεί μια συναλλαγή ως έμβασμα θα πρέπει αυτή να γίνεται αποκλειστικά με χρήση υπηρεσίας εμβασμάτων το οποίο προϋποθέτει τη μη δημιουργία (ή ύπαρξη) λογαριασμού πληρωμών στον ΠΥΠ στο όνομα του πληρωτή (κατά την αποστολή εμβάσματος) ή του δικαιούχου (κατά τη λήψη εμβάσματος).

Υπηρεσίες εμβασμάτων δύναται να παρέχουν τα Πιστωτικά Ιδρύματα στο πλαίσιο των παρεχόμενων υπηρεσιών πληρωμών ή τα Ιδρύματα Πληρωμών κατόπιν σχετικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με την νομοθεσία.

Διαπιστώνεται ότι, ο ορισμός για τις υπηρεσίες εμβασμάτων καθώς και ο ορισμός για τις υπηρεσίες πληρωμών μεταφοράς πίστωσης δημιουργούν σύγχυση στους παρόχους των στατιστικών στοιχείων σχετικά με την κατάταξη των πληρωμών με μετρητά είτε ως εμβάσματα είτε ως μεταφορές πιστώσεων. Συγκεκριμένα, ο ορισμός που αφορά στις μεταφορές πιστώσεων (Credit Transfer) (βλ. Κανονισμό ΕΚΤ/2013/43 για τις στατιστικές πληρωμών) αναφέρει τα εξής:

«Υπηρεσία πληρωμών που επιτρέπει στον πληρωτή να δίνει εντολή στο ίδρυμα όπου τηρείται ο λογαριασμός του να μεταφέρει κεφάλαια στον δικαιούχο. Πρόκειται για εντολή πληρωμής ή σειρά εντολών πληρωμής με σκοπό τη θέση κεφαλαίων στη διάθεση του δικαιούχου. Τόσο η εντολή πληρωμής όσο και τα σχετικά κεφάλαια περιέχονται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμής του πληρωτή στον πάροχο υπηρεσιών πληρωμής του δικαιούχου, πιθανώς μέσω διαφόρων ενδιάμεσων πιστωτικών ιδρυμάτων και/ή ενός ή περισσότερων συστημάτων πληρωμών και συμψηφισμού. **Στις μεταφορές πιστώσεων περιλαμβάνονται οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με μετρητά κατά την έναρξη και/ή τη λήξη της συναλλαγής πληρωμής και με χρησιμοποίηση υπηρεσίας πληρωμών μεταφοράς πιστώσεων.** Περιλαμβάνονται επίσης οι μεταφορές πιστώσεων που δρομολογούνται μέσω ATM με λειτουργία μεταφοράς πιστώσεων.»

Από τον παραπάνω ορισμό εξάγεται το συμπέρασμα ότι για να χαρακτηριστεί μια συναλλαγή με μετρητά ως μεταφορά πίστωσης θα πρέπει αυτή να γίνεται αποκλειστικά σε συνδυασμό με χρήση υπηρεσίας μεταφοράς πιστώσεων από ΠΥΠ σε ΠΥΠ μέσω Συστήματος Πληρωμών ή Συστήματος Συμψηφισμού.

Για παράδειγμα, αν μια πληρωμή με μετρητά πραγματοποιείται με SEPA Credit Transfer τότε θα πρέπει να συμπεριληφθεί στις «Μεταφορές Πιστώσεων» -> «Που δρομολογούνται ηλεκτρονικά» -> «Που δρομολογούνται ως μεμονωμένη πληρωμή».

Συμπερασματικά, για τις πληρωμές με μετρητά προκύπτουν οι εξής διευκρινίσεις:

1. Αν οι πληρωμές δρομολογούνται μέσω υπηρεσίας μεταφοράς πιστώσεων τότε περιλαμβάνονται στις «Μεταφορές Πιστώσεων» ενώ δεν περιλαμβάνονται στα εμβάσματα προς αποφυγή διπλής μέτρησης.
2. Αν οι πληρωμές δρομολογούνται μέσω υπηρεσίας εμβασμάτων τότε περιλαμβάνονται στα εμβάσματα ενώ δεν περιλαμβάνονται στις «Μεταφορές Πιστώσεων» προς αποφυγή διπλής μέτρησης.

3. Πληρωμές υποχρεώσεων προς το Δημόσιο, τις ΔΕΚΟ και λοιπών οργανισμών κατά τις οποίες πιστώνεται αντίστοιχο IBAN και συνήθως δρομολογούνται μέσω συστημάτων της ΔΙΑΣ Α.Ε. (DCT) περιλαμβάνονται στις «Μεταφορές Πιστώσεων».
4. Καταθέσεις μετρητών σε λογαριασμούς τρίτων με χρησιμοποίηση υπηρεσίας πληρωμών μεταφοράς πιστώσεων περιλαμβάνονται στις «Μεταφορές Πιστώσεων». Επίσης, αν οι καταθέσεις μετρητών γίνονται με σκοπό την πληρωμή και οι συναλλαγές αυτές μπορούν να διακριθούν από τις απλές καταθέσεις (π.χ. κατάθεση σε λογαριασμό Οργανισμού, εταιρίας ή γενικά επαγγελματικού λογαριασμού κ.τ.λ.) τότε περιλαμβάνονται στις «Μεταφορές Πιστώσεων», διαφορετικά αναφέρονται στις OTC καταθέσεις.

Στις περιπτώσεις όπου η υπηρεσία εμβασμάτων δεν παρέχεται απευθείας από τον ΠΥΠ αλλά ο ΠΥΠ λειτουργεί ως αντιπρόσωπος ή ως πράκτορας Ιδρύματος Πληρωμών, τότε οι συναλλαγές αυτές δε λαμβάνονται υπόψη προς αποφυγή διπλής μέτρησης. Σημειώνεται ότι, τα στοιχεία συναλλαγών για υπηρεσίες που προσφέρουν τα Ιδρύματα Πληρωμών περιλαμβάνονται στα Στατιστικά των Πληρωμών της χώρας στην οποία έχουν έδρα και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας.

Συναλλαγές εντός του ίδιου Π.Ι.

Ερώτηση: Πως καταγράφονται οι συναλλαγές μεταξύ λογαριασμών εντός του ίδιου Π.Ι.;

Απάντηση: Διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

- α) συναλλαγή η οποία γίνεται μεταξύ λογαριασμών του ίδιου πελάτη ή διαφορετικών πελατών (μη-NXI) είναι συναλλαγή πληρωμής με χρήση υπηρεσίας πληρωμών μεταφοράς πιστώσεων (on-us Credit Transfer) ή άμεσης χρέωσης (on us Direct Debit).
- β) συναλλαγή η οποία γίνεται μεταξύ λογαριασμού Μη-NXI και λογαριασμού NXI (ή αντίστροφα): είναι συναλλαγή simple book entry. Εξαιρούνται οι εντολές πληρωμής όπου γίνονται για λογαριασμό του ίδιου NXI, όπου δηλαδή το NXI λειτουργεί ως πελάτης του ιδίου (σ.σ. τηρεί λογαριασμό πληρωμών) και οι οποίες καταγράφονται όπως στην περίπτωση α). Ως παράδειγμα αναφέρονται τα εξής: πληρωμές μισθοδοσίας υπαλλήλων του NXI, πληρωμές προμηθευτών και λοιπών παρόχων υπηρεσιών, πληρωμές ενοικίων καταστημάτων, αγορά αγαθού ή υπηρεσίας από το NXI (π.χ. ακίνητο από πλειστηριασμό) κ.τ.λ.

Αποπληρωμή κάρτας ή δόσης δανείου

Ερώτηση: Πως καταγράφονται οι παραπάνω συναλλαγές κατά περίπτωση;

Απάντηση: Οι πληρωμές αυτές ανήκουν στις on us συναλλαγές ενώ (συνήθως) αντί λογαριασμού πιστώνεται ο αριθμός του δανείου ή της κάρτας. Ελλείψει πιστούμενου λογαριασμού πληρωμών (IBAN) οι πληρωμές δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως SEPA πληρωμές.

Διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

- α) πληρωμή με μετρητά (OTC ή σε τερματικό APS): καταγράφεται ως μεταφορά πίστωσης που εκκινεί με μετρητά.
- β) ηλεκτρονική πληρωμή (σε ATM ή μέσω e-banking) με χρέωση λογαριασμού: καταγράφεται ως μεταφορά πίστωσης.
- γ) πάγια εντολή:

- γ.1) μεταφοράς πίστωσης αν η πληρωμή είναι επαναλαμβανόμενη με σταθερό ποσό (π.χ. σταθερή δόση δανείου). Η εντολή δίνεται άπαξ από τον πληρωτή.
- γ.2) άμεσης χρέωσης αν το ποσό της πληρωμής δεν είναι σταθερό και η εντολή δίνεται από τον δικαιούχο (ΠΥΠ) (π.χ. αποπληρωμή κυμαινόμενης δόσης δανείου και καρτών).

Η διάκριση του είδους της πάγιας εντολής (μεταφοράς πίστωσης ή άμεσης χρέωσης) εξαρτάται από τους σχετικούς όρους της σύμβασης που έχει υπογραφεί από τον δανειολήπτη ή τον καρτούχο.

Λοιπές υπηρεσίες πληρωμών

Ερώτηση: Τι είδους πληρωμές καταγράφονται στο πεδίο «Λοιπές υπηρεσίες πληρωμών»;

Απάντηση: Κάθε συναλλαγή θα πρέπει να καταγράφεται αποκλειστικά σε κάποια από τις κατηγορίες που προσδιορίζονται από τον Κανονισμό και την Οδηγία. Μόνο στην περίπτωση όπου κάποιες συναλλαγές δεν ανήκουν σε κάποια από τις κατηγορίες αυτές, ωστόσο περιλαμβάνονται στην Οδηγία 2007/64/EK για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά της ΕΕ (PSD), καταγράφονται στα συγκεκριμένα πεδία.

Άλλες υπηρεσίες (οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην PSD)

Ερώτηση: Τι είδους συναλλαγές καταγράφονται στο παραπάνω πεδίο;

Απάντηση: Κάθε συναλλαγή η οποία γίνεται μέσω υπηρεσίας πληρωμών που δεν περιλαμβάνεται στον Κανονισμό και την Οδηγία αλλά ούτε και στην PSD. Για παράδειγμα, οι Συναλλαγματικές (Bills of exchange) θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην κατηγορία αυτή.

Ηλεκτρονικές πληρωμές στο πλαίσιο διαδικτυακών τραπεζικών συναλλαγών

Ερώτηση: Οι «ηλεκτρονικές πληρωμές στο πλαίσιο διαδικτυακών τραπεζικών συναλλαγών»' αφορούν μόνο σε αγορές από το διαδίκτυο;

Απάντηση: Ναι, αφορούν αποκλειστικά τις αγορές από το διαδίκτυο.

Μεταφορές πιστώσεων SEPA/εκτός-SEPA

Ερώτηση: Οι πελατειακές εντολές πληρωμής (μη-NXI) μέσω του συστήματος πληρωμών TARGET2 σε ποια πεδία καταγράφονται;

Απάντηση: Οι πελατειακές εντολές πληρωμής μέσω του TARGET2 καταγράφονται στις Μεταφορές πιστώσεων -> Που δρομολογούνται ηλεκτρονικά -> Εκτός SEPA.

Ερώτηση: Ποιες άλλες εντολές πληρωμής καταγράφονται στο πεδίο Εκτός SEPA;

Απάντηση: Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι αποπληρωμές καρτών ή δόσεις δανείων. Επίσης, οι πληρωμές σε άλλο νόμισμα εκτός του ευρώ.

Μεταφορές πιστώσεων με χρήση CD/δισκέτας

Ερώτηση: Σε ποιο πεδίο καταγράφονται οι μεταφορές πιστώσεων οι οποίες εισάγονται μέσω CD/δισκέτας;

Απάντηση: Οι μεταφορές πιστώσεων οι οποίες εισάγονται μέσω CD/δισκέτας καταγράφονται στις «Μεταφορές πιστώσεων» -> «Που δρομολογούνται ηλεκτρονικά».

Άμεσες χρεώσεις

Ερώτηση: Με ποιο τρόπο καταγράφονται οι πληρωμές με άμεση χρέωση;

Απάντηση:

- 1) Στα πεδία των Φύλλων T2a/T3a (αποσταλείσες συναλλαγές) οι άμεσες χρεώσεις προσμετρώνται στον δικαιούχο της πληρωμής και αναλύονται με βάση τη χώρα που έχει την έδρα του ο ΠΥΠ του πληρωτή. Σημειώνεται ότι, για τις εγχώριες άμεσες χρεώσεις, ο ΠΥΠ τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου έχουν έδρα τη χώρα ενώ για τις διασυνοριακές συναλλαγές, ο δικαιούχος υποβάλλει μια εντολή άμεσης χρέωσης σε εγχώριο ΠΥΠ, ενώ ο ΠΥΠ του πληρωτή βρίσκεται εκτός συνόρων.
- 2) Στα πεδία των Φύλλων T2c/T3c (ληφθείσες συναλλαγές) οι επιταγές προσμετρώνται στον πληρωτή. Ο ΠΥΠ του πληρωτή έχει έδρα στην Ελλάδα και ο ΠΥΠ του δικαιούχου έχει έδρα εκτός Ελλάδος.

Ερώτηση: Οι απορρίψεις των εντολών άμεσης χρέωσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα στοιχεία;

Απάντηση: Γενικά, οι απορρίψεις των εντολών άμεσης χρέωσης λόγω έλλειψης ρευστότητας του αντισυμβαλλόμενου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται διότι οι απορρίψεις αυτές συμβαίνουν κατόπιν της αποστολής της συναλλαγής. Απορρίψεις που οφείλονται σε άλλους παράγοντες ή συναλλαγές που ακυρώνονται πριν την εκτέλεση τους δεν περιλαμβάνονται.

Ερώτηση: Πως καταγράφονται οι άμεσες χρεώσεις που δρομολογούνται με αρχείο/δέσμη;

Απάντηση: Καταγράφονται ως ξεχωριστές εντολές.

Ειδικότερα για τα SDD μέσω ΔΙΑΣ, αναλυτικές πληροφορίες που αφορούν στον αριθμό των εντολών που εκτελέστηκαν ή/και απορρίφθηκαν καθώς και τη γεωγραφική ανάλυση των εντολών, μπορούν να εξαχθούν από τα αρχεία πληροφόρησης της ΔΙΑΣ (π.χ. επεξεργασία των «αρχείων θέσης» που αποστέλλει η ΔΙΑΣ στους ΠΥΠ) ή σε περίπτωση αδυναμίας να ζητηθούν ad hoc από τη ΔΙΑΣ.

Ερώτηση: Ποιες εντολές άμεσης χρέωσης καταγράφονται στο πεδίο Εκτός SEPA;

Απάντηση: Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι αποπληρωμές καρτών ή δόσεων δανείων με εντολή άμεσης χρέωσης είναι on us εντολές οι οποίες δε μπορούν να θεωρηθούν ως SEPA εντολές.

Επιταγές

Ερώτηση: Με ποιο τρόπο καταγράφονται οι πληρωμές με επιταγές;

Απάντηση: Περιλαμβάνονται μόνο όσες επιταγές έχουν εκδοθεί και υποβληθεί για συμψηφισμό:

- 1) Στα πεδία των Φύλλων T2a/T3a (αποσταλείσες συναλλαγές) οι επιταγές προσμετρώνται στον δικαιούχο της πληρωμής και αναλύονται με βάση τη χώρα που έχει έδρα ο ΠΥΠ του πληρωτή. Σημειώνεται ότι, για τις εγχώριες επιταγές, ο ΠΥΠ τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου έχουν έδρα τη χώρα ενώ για τις διασυνοριακές συναλλαγές, ο δικαιούχος υποβάλλει μια επιταγή σε εγχώριο ΠΥΠ, ενώ ο ΠΥΠ του πληρωτή βρίσκεται εκτός συνόρων.
- 2) Στα πεδία των Φύλλων T2c/T3c (ληφθείσες συναλλαγές) οι επιταγές προσμετρώνται στον πληρωτή. Ο ΠΥΠ του πληρωτή έχει έδρα στην Ελλάδα και ο ΠΥΠ του δικαιούχου έχει έδρα εκτός Ελλάδος.

Ερώτηση: Στις ληφθείσες συναλλαγές με επιταγές ο αντισυμβαλλόμενος ΠΥΠ είναι ταυτόχρονα και ανταποκριτής, συνεπώς για την εξόφληση της πιστώνεται ο Vostro λογαριασμός. Η συναλλαγή αυτή είναι εγχώρια ή διασυνοριακή;

Απάντηση: Είναι διασυνοριακή. Ομοίως, στις αποσταλείσες συναλλαγές με επιταγές, όπου ο αντισυμβαλλόμενος ΠΥΠ είναι ταυτόχρονα και ανταποκριτής, χρεώνεται ο Vostro λογαριασμός.

Ηλεκτρονικό χρήμα (e-money)

Ερώτηση: Ποιοί είναι το σκεπτικό της καταγραφής των εξερχόμενων (Πίνακες T2a/T3a) και εισερχόμενων (Πίνακες T2c/T3c) συναλλαγών με ηλεκτρονικό χρήμα που έχουν εκδώσει οι εγχώριοι ΠΥΠ;

Απάντηση: Η καταγραφή μιας συναλλαγής με ηλεκτρονικό χρήμα ως εξερχόμενη ή ως εισερχόμενη καθορίζεται από το μέρος όπου εκκινεί τη συναλλαγή. Ειδικότερα, αν η συναλλαγή εκκινεί από τον δικαιούχο, τότε καταγράφεται ως εισερχόμενη από τη μεριά του πληρωτή. Το ηλεκτρονικό χρήμα αντιμετωπίζεται ως αξία που έχει εκδώσει ένα ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος και όχι ως μέσο πληρωμής. Θεωρητικά, η μεταφορά αξίας με ηλεκτρονικό χρήμα μπορεί να γίνεται με “push and pull” διαδικασίες, ανεξάρτητα από τα διαθέσιμα προς το χρήστη προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος, ώστε οι διαδικασίες αυτές να ομοιάζουν με μεταφορά πίστωσης ή άμεση χρέωση σε ότι αφορά τον τρόπο όπου εκκινεί η συναλλαγή.

Ληφθείσες συναλλαγές πληρωμής στις οποίες μετέχουν μη NXI

Ερώτηση: Πως προσμετρώνται οι ληφθείσες συναλλαγές πληρωμής στις οποίες μετέχουν μη NXI;

Απάντηση: Σύμφωνα με το Παράρτημα II του Κανονισμού, οι ληφθείσες (εισερχόμενες) συναλλαγές πληρωμής θα πρέπει να προσμετρώνται ως εξής:

- οι μεταφορές πιστώσεων προσμετρώνται στον δικαιούχο πληρωμής
- οι άμεσες χρεώσεις προσμετρώνται στον πληρωτή
- οι επιταγές προσμετρώνται στον πληρωτή
- οι συναλλαγές με κάρτα προσμετρώνται στον δικαιούχο πληρωμής, δηλ. στον αποδέκτη
- οι συναλλαγές πληρωμής με ηλεκτρονικό χρήμα προσμετρώνται είτε στον πληρωτή είτε στον δικαιούχο πληρωμής, ανάλογα με τη δίοδο μέσω της οποίας δρομολογούνται. Αν η συναλλαγή προσμετρηθεί στον πληρωτή ως ληφθείσα συναλλαγή, πρέπει να προσμετρηθεί στον δικαιούχο πληρωμής ως αποσταλείσα συναλλαγή. Αντίστοιχα, αν η συναλλαγή προσμετρηθεί στον δικαιούχο πληρωμής ως ληφθείσα συναλλαγή, πρέπει να προσμετρηθεί στον πληρωτή ως αποσταλείσα συναλλαγή

Γ3. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ T2B/T3B

Γεωγραφική ανάλυση στον Πίνακα T2b (T3b)

Ερώτηση: Ποιο είναι το σκεπτικό της γεωγραφικής ανάλυσης στους πίνακες T2b και T3b αντίστοιχα;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον κανόνα του ενιαίου διαβατηρίου, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών οι οποίοι είναι νόμιμα εγκατεστημένοι σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ επιτρέπεται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε άλλα κράτη μέλη χωρίς περαιτέρω απαιτήσεις έγκρισης από τις αρμόδιες αρχές. Συνεπώς, ένας ΠΥΠ μπορεί να διαθέτει τερματικά σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ χωρίς να απαιτείται περαιτέρω άδεια εγκατάστασης. Εξαιρούνται τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές του ΠΥΠ εγκατεστημένα σε άλλη χώρα της ΕΕ τα οποία εποπτεύονται από τις αρμόδιες αρχές των χωρών αυτών. Η γεωγραφική ανάλυση στους πίνακες T2b και T3b πραγματοποιείται με βάση τον τόπο εγκατάστασης του τερματικού.

Συναλλαγές ανά είδος τερματικού

Ερώτηση: Πως καταγράφονται οι συναλλαγές ανά είδος τερματικού στους υποπίνακες α), β) και γ);

Απάντηση:

Α' περίπτωση:

Έστω ο εγχώριος ΠΥΠ «Α», ο οποίος είναι αποδέκτης τερματικών **μόνο** στην Ελλάδα (**δεν** παρέχει τερματικά δηλαδή σε άλλη χώρα της ΕΕ βάσει του ενιαίου διαβατηρίου). Ο ΠΥΠ «Α» αναφέρει τα εξής ανά υποπίνακα:

- α) όλες τις συναλλαγές στα τερματικά όπου είναι αποδέκτης με κάρτες που έχει εκδώσει ο ίδιος ή άλλος εγχώριος ΠΥΠ (συμπληρώνονται τα πεδία x.xxx.GR).
- β) όλες τις συναλλαγές στα τερματικά όπου είναι αποδέκτης με κάρτες που έχουν εκδώσει μη εγχώριοι ΠΥΠ (συμπληρώνονται τα πεδία x.xxx.GR).
- γ) όλες τις συναλλαγές σε τερματικά όπου αποδέκτης είναι μη εγχώριος ΠΥΠ με κάρτες που έχει εκδώσει ο ΠΥΠ «Α» (συμπληρώνονται τα πεδία x.xxx.AT - x.xxx.D9, ανάλογα με τον τόπο (χώρα) εγκατάστασης του τερματικού).
(σ.σ. Το πεδίο x.xxx.GR συμπληρώνεται μόνο εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί συναλλαγές με κάρτες που έχει εκδώσει ο ΠΥΠ «Α» σε τερματικά μη εγχώριων ΠΥΠ που βρίσκονται εγκατεστημένα στην Ελλάδα στο πλαίσιο του ενιαίου διαβατηρίου).

Β' περίπτωση:

Έστω ο εγχώριος ΠΥΠ «Β», ο οποίος δεν είναι αποδέκτης τερματικών είναι ωστόσο εκδότης καρτών.

- α) δεν αναφέρει τίποτα
- β) δεν αναφέρει τίποτα
- γ) όλες τις συναλλαγές σε τερματικά όπου αποδέκτης είναι μη εγχώριος ΠΥΠ με κάρτες που έχει εκδώσει ο ΠΥΠ «Β», όπως στην προηγούμενη περίπτωση.

Αναλήψεις μετρητών από τερματικά POS

Ερώτηση: Τι είδους συναλλαγές καταγράφονται στο ερώτημα «Αναλήψεις μετρητών από τερματικά POS (cash back)»;

Απάντηση: Σύμφωνα με ένα γενικό παράδειγμα: όταν ένας πελάτης καταστήματος αγοράζει με χρήση κάρτας ένα αγαθό ή μια υπηρεσία και επιθυμεί να λάβει επιπλέον και κάποιο ποσό σε μετρητά χρεώνοντας το συνολικό ποσό στην κάρτα τότε αυτό ονομάζεται Cash back (*). Το συνολικό ποσό (αξία αγαθού και μετρητών) χρεώνεται στην κάρτα ως μια συναλλαγή και δε γίνεται διαχωρισμός.

(*) Σύμφωνα με τη μεθοδολογία, η παραπάνω συναλλαγή ονομάζεται «Cash advance». Όμως, για λόγους συμφωνίας με την πρακτική της αγοράς, δεχόμαστε να χρησιμοποιείται η ονομασία «Cash back» ενώ ως «Cash advance» ορίζονται οι αναλήψεις μετρητών σε ATM από το πιστωτικό όριο μιας κάρτας.

Ταμειακές αναλήψεις/καταθέσεις

Ερώτηση: Ποιες συναλλαγές περιλαμβάνονται;

Απάντηση:

Ταμειακή ανάληψη: είναι η ανάληψη μετρητών στο ταμείο από λογαριασμό που τηρείται στον ΠΥΠ συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου ο πληρωτής ταυτοποιείται από μια συνδεδεμένη με το λογαριασμό κάρτα.

Ταμειακή κατάθεση: είναι η κατάθεση μετρητών στο ταμείο σε λογαριασμό που τηρείται στον ΠΥΠ συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου ο δικαιούχος ταυτοποιείται από μια συνδεδεμένη με το λογαριασμό κάρτα.

Οι συναλλαγές αυτές δεν αποτελούν πληρωμές με την αυστηρή έννοια του όρου και αντιπροσωπεύουν την μεταβολή του λογιστικού χρήματος σε υλική χρηματική αξία και το αντίστροφο. Για την ορθή καταγραφή των συναλλαγών αυτών θα πρέπει να αποφεύγεται η σύγχυση τους με τα μέσα πληρωμής.